

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i:	Pwyllgor Gwaith
Dyddiad:	2 Mawrth 2023
Pwnc:	Gwasanaethau Gofal Cymdeithasol Dibreswyl yn y Gymuned – Ffioedd a Thaliadau 2023/24
Aelod Portffolio:	Y Cynghorydd Alun Roberts
Pennaeth Gwasanaeth / Cyfarwyddwr:	Arwel Wyn Owen, Rheolwr Gwasanaethau Oedolion
Awdur yr Adroddiad: Ffôn: E-bost:	Carwyn Edwards, Rheolwr Cyllid 01248 752699 CarwynEdwards@ynysmon.llyw.cymru
Aelodau Lleol:	Yr holl Aelodau
A –Argymhelliad/argymhellion a rheswm/rhesymau	
<p>1. Cefndir</p> <p>Mae'n arferol adolygu'r taliadau mewn perthynas â'r gwasanaethau cartref bob blwyddyn i gyd-fynd ag adolygiad y Llywodraeth Ganolog o lefelau budd-daliadau a phensiynau.</p> <p>Mae'r adroddiad hwn yn nodi'r ffioedd a thaliadau a godir am ofal cymdeithasol dibreswyl yn y gymuned ar gyfer 2023/24, yn unol â Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.</p>	
<p>2. Gwasanaethau Gofal Cartref</p> <p><u>Taliadau Gofal Cartref 2023/24</u></p> <p>Rydym yn disgwyl i Lywodraeth Cymru gadarnhau uchafswm y taliad, yn unol â'r ddeddfwriaeth. Byddwn yn codi tâl hyd at yr uchafswm a ganiateir.</p>	
<p>3. Taliadau Teleofal</p> <p>Rhaid cymryd y ffactorau canlynol i ystyriaeth wrth benderfynu tâl teg am y gwasanaeth Teleofal:-</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cyfraniad yr Awdurdod Lleol i'r Gwasanaeth Monitro Galw Gofal Rhanbarthol; - Taliadau cynnal a chadw; - Costau offer Teleofal; - Costau Cyllid a Gweinyddiaeth; - Costau gosod; - Costau ailgylchu offer; - Costau archwiliadau gweledol lechyd a Diogelwch ddwywaith y flwyddyn; - Effaith ar fusnes cyfredol; - Trawsnewid Gwasanaethau Oedolion. 	

Oherwydd newidiadau mewn Technoleg, mae BT / Openreach yn diweddarau cysylltiadau ar hyn o byd, o analog i ddigidol, felly, byddwn yn rhoi dau dariff ar waith yn 2023/24, un ar gyfer llwyfannau Analog ac un ar gyfer llwyfannau Digidol. Mae'r llwyfan digidol yn ddrutach na'r llwyfan analog gan fod y costau caledwedd cychwynnol yn uwch oherwydd datblygiadau mewn technoleg.

Tabl A: Taliadau Arfaethedig am Deleofal yn 2023/24

<p>Haen 1 Analog</p> <p>Offer Analog, gwasanaeth a chynnal a chadw (uned, larwm gwddf a larwm mwg)</p>	<p>Bydd pawb yn talu £55.90 y chwarter, cynnydd o £5.07 y chwarter o gymharu â ffioedd 2022/23.</p> <p>(£4.30 yr wythnos, cynnydd o £0.39 yr wythnos o gymharu â ffioedd 2022/23)</p>
<p>Haen 2 a 3 Analog</p> <p>Offer Analog, gwasanaeth, monitro a chynnal a chadw (Offer heblaw uned, larwm gwddf a larwm mwg)</p>	<p>Bydd pawb yn talu £111.41 y chwarter, cynnydd o £10.14 y chwarter o gymharu â ffioedd 2022/23.</p> <p>(£8.57 yr wythnos, cynnydd o £0.78 yr wythnos o gymharu â ffioedd 2022/23)</p>
<p>Haen 1 Digidol</p> <p>Offer Digidol, gwasanaeth a chynnal a chadw (uned, larwm gwddf a larwm mwg)</p>	<p>Bydd pawb yn talu £71.50 y chwarter. Mae hwn yn ddarpariaeth newydd, felly nid oes ffigyrau cymharol (£5.50 yr wythnos).</p>
<p>Haen 2 a 3 Digidol</p> <p>Offer Analog, gwasanaeth, monitro a chynnal a chadw (Offer heblaw uned, larwm gwddf a larwm mwg)</p>	<p>Bydd pawb yn talu £142.48 y chwarter. Mae hwn yn ddarpariaeth newydd felly nid oes ffigyrau cymharol. (£10.96 yr wythnos)</p>

Tabl B – Taliadau Blynyddol Teleofal ar gyfer 2023/24

	2022/23	2023/2024 (Newidiadau arfaethedig)
Gwasanaeth a Chynnal a Chadw	£121.07	£133.18
Gwasanaethau yn unig	£78.25	£86.08
Costau Gosod unwaith ac am byth	£48.41	£53.25

4. Taliadau Uniongyrchol

Mae Taliadau Uniongyrchol yn galluogi unigolion i brynu drostynt eu hunain y gwasanaethau y byddai'r Awdurdod Lleol wedi eu darparu ar eu cyfer fel arall. Mae Taliadau Uniongyrchol yn cefnogi byw'n annibynnol drwy alluogi unigolion i wneud eu penderfyniadau eu hunain a bod â rheolaeth dros eu bywydau eu hunain. Yng Nghymru, mae'r Cynllun wedi cael ei ymestyn yn raddol i gynnwys:-

- Pobl Hŷn;
- Gofalwyr;
- Rhieni Plant ag Anableddau;
- Oedolion ag Anableddau.

Pennwyd cyfradd Taliadau Uniongyrchol o £13.10 yr awr ar gyfer 2022/23. O ganlyniad i gynnydd yn y Cyflog Byw Gwirioneddol, rydym yn cynnig codi'r ffi i £14.50 yr awr yn 2023/24.

Mae'r Awdurdod yn ystyried gosod ffi ar wahân ar gyfer Micro Ofalwyr.

Moderneiddio'r Cynllun Bathodyn Glas yng Nghymru

Argymhellir codi tâl o £10 am bob bathodyn mewn perthynas â bathodynnau sefydliadol a bathodynnau newydd (yn lle rhai a gollwyd neu a gafodd eu dwyn) yn 2023/24.

Prynu Gwasanaethau Gofal Dydd mewn Cartrefi Gofal Preswyl Annibynnol

Y taliad am brynu gwasanaethau dydd yn 2022/23 oedd £37.58. Rydym yn cynnig cynnydd yn y taliad i £41.55 yn 2023/24, ac mae hyn yn gyson â'r cynnydd yn y costau ar gyfer gwasanaethau gofal preswyl allanol. Bydd y cynnydd hwn o gymorth i sicrhau cynaliadwyedd a pharhad gwasanaethau gofal dydd a brynir gan gartrefi gofal preswyl annibynnol, ac er mwyn cwrdd ag anghenon unigol y defnyddwyr gwasanaeth.

Ffioedd Gofal Cartref

Ar hyn o bryd, mae'r gwasanaeth Gofal Cymdeithasol Oedolion yn comisiynu gofal cartref gan y sectorau annibynnol yn dilyn ymarfer tendro yn 2018, ac mae'r Ynys, ar hyn o bryd, wedi ei rhannu yn dair ardal ar gyfer gofal cartref pobl hŷn. Mae amodau'r contract yn nodi bod rhaid i ni ddarparu ar gyfer cynnydd statudol mewn deddfwriaeth, sydd gyfystyr â chynnydd o £1.55 yr awr o ganlyniad i gynnydd yn y Cyflog Byw Gwirioneddol yn 2023/24. Rhaid nodi y bydd y gwasanaeth hwn yn cael ei ail-dendro yn ystod 2023, felly, cyfradd dros dro yw hon nes y caiff y broses dendro ei chwblhau.

Prydau mewn Gwasanaethau Dydd

Ar gyfer 2023/24, rydym yn argymhell cynnydd o 10% ar y ffioedd (wedi'i dalgrynnu i lawr i'r £0.05 agosaf).

Tabl C – Costau Prydau mewn Gwasanaethau Dydd yn 2023/24

	2022/23	2023/2024 (Newidiadau Arfaethedig)
Prydau mewn Gwasanaethau Dydd i Oedolion (ac eithrio pobl ag anableddau dysgu)	£6.60	£7.25
Byrbryd ganol dydd mewn Gwasanaethau Dydd i bobl ag anableddau dysgu	£2.80	£3.05
Lluniaeth arall (te / coffi / teisen) yn y Gwasanaethau Dydd	£1.55	£1.70

Argymhellion

Gofynnir i'r Pwyllgor Gwaith gymeradwyo'r canlynol:-

A1 Y taliadau ar gyfer gwasanaethau Teleofal, fel yr amlinellir yn Nhabl A:-

Haen 1 Analog – bydd pawb yn talu **£55.90** y chwarter;

Haen 2 a 3 Analog – bydd pawb yn talu **£111.41** y chwarter;

Haen 1 Digidol – bydd pawb yn talu **£71.50** y chwarter;

Haen 2 a 3 Digidol – bydd pawb yn talu **£142.48** y chwarter.

A2 Y Taliadau Teleofal Blynyddol, fel yr amlinellir yn Nhabl B:-

Gwasanaethau a Chynnal a Chadw **£133.18**;

Gwasanaethau'n unig **£86.08**;

Costau gosod unwaith ac am byth **£53.25**.

A3 Cyfradd o **£14.50** yr awr ar gyfer Taliadau Uniongyrchol.

A4 Cadw'r taliad o **£10.00** ar gyfer gweinyddu ceisiadau am Fathodynau Glas a darparu bathodynau newydd fel yr amlinellwyd.

A5 Cynnydd o 10.57% i **£41.55** yn y ffi ar gyfer prynu gwasanaethau gofal dydd mewn cartrefi preswyl annibynnol.

A6 Cynnydd o **£1.55** yr awr mewn ffioedd Gofal Cartref i gydymffurfio â deddfwriaeth newydd

A7 Taliadau am Brydau mewn Gwasanaethau Dydd fel yr amlinellir yn Nhabl C:-

Prydau mewn Gwasanaethau Dydd i oedolion (ac eithrio pobl ag anableddau dysgu) - **£7.25**;

Byrbryd ganol dydd mewn Gwasanaethau Dydd ar gyfer pobl ag anableddau dysgu - **£3.05**;

Lluniaeth arall (te / coffi / teisen) mewn Gwasanaethau Dydd - **£1.70**.

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod a/neu ddewis yr opsiwn hwn?

Mae'r opsiynau a nodir yn gyson â dull cyffredinol y Cyngor o weithredu mewn perthynas â ffioedd a thaliadau mewn blynyddoedd blaenorol.

C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Mae gan benderfyniadau ar ffioedd a thaliadau oblygiadau ariannol i gyllideb yr Awdurdo Lleol o ran incwm a dderbynnir a fforddiadwyedd taliadau a wneir yn yr hinsawdd ariannol syd ohoni.

CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â pholisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Ydi

D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?

Ydi

Dd – Aseu'r effaith bosib (os yw'n berthnasol):

1	Sut mae'r penderfyniad hwn yn cael effaith ar anghenion hir dymor yr Ynys?	Amherthnasol
2	A yw hwn yn benderfyniad y rhagwelir y bydd yn atal costau / dibyniaethau ar yr Awdurdod yn y dyfodol? Os felly, sut	Na
3	A ydym wedi bod yn gweithio ar y cyd â sefydliadau eraill i wneud y penderfyniad hwn? Os felly, rhwch wybod i bwy	Amherthnasol
4	A yw dinasyddion Ynys Môn wedi chwarae rhan wrth ddrafftio'r ffordd hon ymlaen, gan gynnwys y rhai y mae'r penderfyniad yn effeithio'n uniongyrchol arnynt? Eglurwch sut.	Amherthnasol
5	Nodwch unrhyw effaith bosibl y byddai'r penderfyniad hwn yn ei gael ar y grwpiau a warchodir o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010	Mae'r cynnydd oherwydd chwyddiant a argymhellir yn y papur hwn ar gyfer gwasanaethau tebyg wrth debyg yn is na'r cynnydd o 10.1% ar gyfer chwyddiant mewn budd-daliadau gwladol, gan gynnwys Credyd Cynhwysol a Pensiwn Gwladol. Fodd bynnag, mae'r symudiad statudol o lwyfannau Analog i Ddigidol ar gyfer gwasanaethau Teleofal gyfystyr â chynnydd o 40.66%, a gallai gael effaith negyddol ar grwpiau a warchodir o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010. Mae hwn yn wasanaeth dewisol, ac mae'r oedolion mwyaf bregus yn cael eu cyllido drwy ofal iechyd parhaus (CHC).

6	Os yw hwn yn benderfyniad strategol, nodwch unrhyw effaith bosibl y byddai'r penderfyniad yn ei gael ar y rhai sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol.	Fel uchod, mae'r cynnydd oherwydd chwyddiant a argymhellir yn y papur hwn ar gyfer gwasanaethau tebyg wrth debyg yn is na'r cynnydd o 10.1% ar gyfer chwyddiant mewn budd-daliadau gwladol, gan gynnwys Credyd Cynhwysol a Pensiwn Gwladol. Fodd bynnag, mae'r symudiad statudol o lwyfannau Analog i Ddigidol ar gyfer gwasanaethau Teleofal gyfystyr â chynnydd o 40.66%, a bydd yn cael effaith uniongyrchol ar y rhai sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol. Mae hwn yn wasanaeth dewisol, ac mae'r oedolion mwyaf bregus yn cael eu cyllido drwy ofal iechyd parhaus (CHC). Nid yw unigolion wedi'u clymu i gontract a gallent ddewis canslo'r gwasanaeth ar unrhyw adeg.
7	Nodwch unrhyw effaith bosibl y byddai'r penderfyniad hwn yn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac ar beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	Dim effaith ar y Gymraeg.
E - Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Tîm Arweinyddiaeth (TA) (gorfodol)	
2	Cyllid / Swyddog Adran 151 (gorfodol)	
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (gorfodol)	
4	Adnoddau Dynol (AD)	Amherthnasol
5	Eiddo	Amherthnasol
6	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu	Amherthnasol
7	Sgriwtini	
8	Aelodau Lleol	Amherthnasol
9	Unrhyw gyrff allanol / arall	Amherthnasol
F - Atodiadau:		
Dim		
Ff – Papurau cefndir (cysylltwch ag awdur yr adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):		
Dim		